

ການແນະນຳວ່າດ້ວຍ

ລະບຽບຂອງ ຄມສ

ສຳລັບ

ການຮ່ວມມືກ່ຽວກັບນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳຂອງ

ອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນເທິງ

ພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ ຕອນເທິງ - ຕອນລຸ່ມ

ຈີນ

ມຽນມາ

ຮາໂນຍ

ສປປ ລາວ

ວຽງຈັນ

ອ່າງ
ແມ່ນ້ຳຂອງ
ຕອນລຸ່ມ

ໄທ

ບາງກອກ

ຫວຽດນາມ

ພະນົມເປນ

ກຳປູເຈຍ

ການຮ່ວມມືກ່ຽວກັບນ້ຳເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນ ແມ່ນ້ຳຂອງ

ແມ່ນ້ຳຂອງແມ່ນແມ່ນ້ຳໃຫຍ່ສາຍໜຶ່ງຂອງໂລກທີ່ມີຄວາມຍາວ 4,900 ກິໂລແມັດ ໄຫຼຜ່ານ 6 ປະເທດ ຄື: ສປປ ຈີນ, ມຽນມາ, ຣາຊະອານາຈັກໄທ, ສປປ ລາວ, ຣາຊະອານາຈັກ ກຳປູເຈຍ ແລະ ສສ ຫວຽດນາມ. ແມ່ນ້ຳຂອງມີຊື່ສຽງດ້ານຄວາມອຸດົມສົມບູນສັງມີຂອງຊີວະນານາພັນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດອັນອຸດົມສົມບູນ ເຊິ່ງຊ່ວຍຊຸກຍູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຜູ້ຄົນຫຼາຍກວ່າ 65 ລ້ານຄົນ ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ. ແມ່ນ້ຳຂອງທີ່ຖືກຂະໜານນາມວ່າ “ແມ່ຂອງແມ່ນ້ຳ” ໄດ້ສະໜອງທ່າແຮງອັນໃຫຍ່ຫຼວງໃຫ້ກັບການພັດທະນາຂອງພາກພື້ນ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຈາກການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນຢ່າງໄວວາ ລວມໄປເຖິງການສຸມໃສ່ການລົງທຶນ ໃນການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງທາງນ້ຳ, ໄດ້ນຳໄປສູ່ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດທີ່ຮ້າຍແຮງ. ທັງກິດຈະກຳທີ່ມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໄດ້ກາຍເປັນໄພຂົ່ມຂູ່ຢ່າງຮ້າຍແຮງຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳຂອງ.

ໃນຫຼາຍທົດສະວັດຜ່ານມານັບແຕ່ປີ 1950, ສີ່ປະເທດສະມາຊິກໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມໄດ້ແກ່ຣາຊະອານາຈັກກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ຣາຊະອານາຈັກໄທ ແລະ ສສ ຫວຽດນາມ, ໄດ້ຮ່ວມມືກັນຂ້າມຜ່ານສິ່ງທ້າທາຍເຫຼົ່ານັ້ນ. ໃນປີ 1995, ທັງສີ່ປະເທດໄດ້ເຊັນສັນຍາເພື່ອການຮ່ວມມືໃນພາກພື້ນ ແລະ ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ (ຄມສ) ຂຶ້ນເພື່ອຮ່ວມກັນຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ໃຫ້ຍືນຍົງ ແລະ ເທົ່າທຽມກັນ.

ນັບແຕ່ນັ້ນມາ ຄມສ ໄດ້ກາຍເປັນເວທີທາງການທູດດ້ານນ້ຳໃນການເຈລະຈາຂອງທັງສີ່ປະເທດເພື່ອປະສານສົມທົບການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ທ່າມກາງຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ບູລິມະສິດຂອງການພັດທະນາຂອງແຕ່ລະປະເທດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ຄມສ ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນສູນກາງຄວາມຮູ້ ແລະ ໄດ້ສະສົມ ແລະ ແລກປ່ຽນຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງຄວາມຮູ້ທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ຄວາມຊຳນານທາງດ້ານວິຊາການໃນຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວກັບນ້ຳໃນຫຼາຍຂົງເຂດເຊັ່ນ: ການປະມົງ, ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ, ແລະ ການເດີນເຮືອເພື່ອສະໜັບສະໜູນການວາງແຜນພັດທະນາອ່າງໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

ສັນຍາແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ບັນດາລະບຽບຂອງ ຄມສ ໄດ້ກຳນົດກອບ ການຮ່ວມມື

ສັນຍາແມ່ນ້ຳຂອງປີ 1995 ໄດ້ວາງກອບນິຕິກຳໃຫ້ກັບສີ່ປະເທດໃນການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃຫ້ດີຂຶ້ນ ເຊິ່ງຈະນຳມາສູ່ຜົນປະໂຫຍດທາງເສດຖະກິດພ້ອມທັງຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໄປພ້ອມໆກັນ. ສັນຍາດັ່ງກ່າວ ໄດ້ວາງພາລະບົດບາດ ແລະ ເປົ້າໝາຍຂອງອົງການ, ແລະ ກຳນົດ/ບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງສາມຂັ້ນການຈັດຕັ້ງໄດ້ແກ່ສະພາມິນຕີ, ຄະນະກຳມະການຮ່ວມ, ແລະ ກອງເລຂາ, ແລະ ວັດຖຸປະສົງດ້ານຍຸດທະສາດຂອງການຮ່ວມມືສັນຍາດັ່ງກ່າວໄດ້ມອບໜ້າທີ່ໃຫ້ກັບ ຄມສ ໃນການສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ນ້ຳໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ແລະ ມີການພັດທະນາອ່າງນ້ຳຢ່າງສົມດູນ, ແລະ ສະໜັບສະໜູນການນຳໃຊ້ທ່າແຮງຂອງແມ່ນ້ຳຂອງໂດຍຜ່ານແຜນພັດທະນາອ່າງແມ່ນ້ຳ.

ໃນຫຼາຍປີຜ່ານມາ, ຄມສ ແລະ ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ສ້າງ ຫ້າລະບຽບ ແລະ ບົດແນະນຳທາງດ້ານວິຊາການທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ, ການຕິດຕາມກວດກາຄຸນນະ ພາບນ້ຳ, ການຮ່ວມມືນຳໃຊ້ນ້ຳ, ການຮັກສາການໄຫຼ ແລະ ຄຸນນະພາບນ້ຳ. ສາມລະບຽບທຳອິດແມ່ນສ້າງຂະບວນ ການໃນການຮ່ວມມືກ່ຽວກັບນ້ຳ, ສ່ວນລະບຽບທີ່ເຫຼືອແມ່ນ ສ້າງຫຼັກການໃນການປະເມີນສະພາບຂອງນ້ຳ. ລະບຽບ ການເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນລະບຽບຂອງ ຄມສ ທີ່ເປັນເຄື່ອງມືທີ່ ເປັນລະບົບ ແລະ ເປັນເອກະພາບເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສັນຍາແມ່ນ້ຳຂອງ.

ຫ້າລະບຽບມີຄືດັ່ງນີ້:

- **PDIES**
ລະບຽບວ່າດ້ວຍການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຖືກຮັບຮອງໃນປີ 2001 ເພື່ອດຳເນີນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບຕົວຊີ້ວັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບນ້ຳລະຫວ່າງສີ່ປະເທດສະມາຊິກແມ່ນ້ຳຂອງ.
- **PWUM**
ລະບຽບວ່າດ້ວຍການຕິດຕາມການນຳໃຊ້ນ້ຳ, ຖືກຮັບຮອງໃນປີ 2003 ເພື່ອສ້າງລະບົບການຕິດຕາມການນຳໃຊ້ນ້ຳທີ່ມີປະສິດທິຜົນໃນລຳນ້ຳຂອງ ແລະ ແມ່ນ້ຳສາຂາ ໂດຍຂະແໜງການຕ່າງໆລວມທັງການ ສະໜອງນ້ຳປະປາຢູ່ພາຍໃນ, ຊົນລະປະທານ ແລະ ໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ.
- **PNPCA**
ລະບຽບວ່າດ້ວຍການແຈ້ງໃຫ້ກັນຊາບ, ການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນ ແລະ ການເຮັດຂໍ້ຕົກລົງ, ຖືກຮັບຮອງ ໃນ ປີ 2003 ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຮ່ວມມືນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ການພັດທະນາໂດຍມີຂະບວນການສາມຂັ້ນຕອນສຳລັບການສະເໜີໂຄງການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ກ່ຽວກັບນ້ຳ.
- **PMFM**
ລະບຽບວ່າດ້ວຍການຮັກສາລະດັບການໄຫຼຂອງນ້ຳຢູ່ລຳແມ່ນ້ຳຂອງ, ຖືກຮັບຮອງໃນປີ 2006 ເພື່ອກຳນົດມາດຕະເກນໃນການປະເມີນ ແລະ ຂະບວນການຕິດຕາມ ແລະ ຮັກສາລະດັບການໄຫຼທີ່ພຽງພໍໃນແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ແມ່ນ້ຳຕົງເລສາບ.
- **PWQ**
ລະບຽບວ່າດ້ວຍຄຸນນະພາບນ້ຳ, ຖືກຮັບຮອງໃນປີ 2011 ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການຮ່ວມມືເພື່ອຕິດຕາມ ແລະ ຮັກສາຄຸນນະພາບນ້ຳຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ແມ່ນ້ຳບາສັກພ້ອມທັງກຳນົດມາດຕະເກນການປະເມີນ.

ເອກະສານສະບັບນີ້ອະທິບາຍລະບຽບທັງຫ້າໃນລັກສະນະທີ່ເຂົ້າໃຈງ່າຍ ແລະ ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການຮ່ວມມືດ້ານນ້ຳຂອງພາກພື້ນ ແລະ ການພັດທະນາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງນ້ຳແບບຍືນຍົງ.

ການສ້າງຮາກຖານເພື່ອການແບ່ງປັນຂໍ້ມູນໃນພາກພື້ນ

ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນໃນແມ່ນໍ້າຂອງສ່ວນໃຫຍ່ຂຶ້ນກັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ມີໃນຂະແໜງການຕ່າງໆ. ນັບແຕ່ການປະມົງໄປຫາອຸທິກກະສາດໄປເຖິງຄຸນນະພາບນໍ້າ, ຂໍ້ມູນໃນພາກສະໜາມແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສະພາບຂອງອ່າງນໍ້າ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນລັກສະນະຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນແມ່ນມີຄວາມຍາກລໍາບາກ, ເນື່ອງຈາກວ່າແຕ່ລະປະເທດມີການກຳນົດຂອບເຂດໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນກັບປະເທດອື່ນຍ້ອນເຫດຜົນທາງດ້ານສະຖຽນລະພາບຂອງຊາດ ແລະ ອື່ນໆ.

ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຮ່ວມມືແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ, ຄມສ ແລະ ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ສ້າງລະບຽບວ່າດ້ວຍການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ເຊິ່ງກຳນົດຂອບວຽກໃຫ້ກັບປະເທດແມ່ນໍ້າຂອງໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນໃນລະດັບພາກພື້ນ ເພື່ອການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ລະບຽບດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກຮັບຮອງ ໃນປີ 2001 ເຊິ່ງໄດ້ກາຍເປັນລະບຽບທຳອິດທີ່ສະໜັບສະໜູນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງສີ່ປະເທດແມ່ນໍ້າຂອງ.

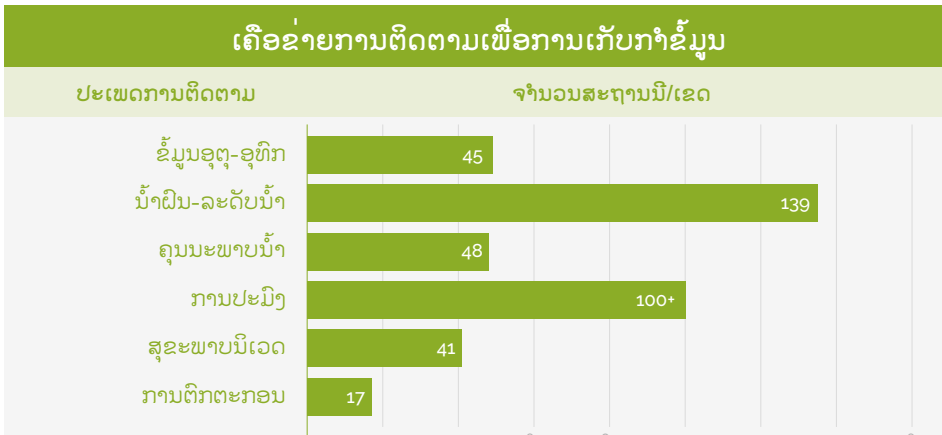

ລະບຽບ PDIES ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນທົ່ວອ່າງ

ລະບຽບ PDIES ແລະ ບົດແນະນຳທາງດ້ານວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກຳນົດຂອບເຂດການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ ໃນລະດັບພາກພື້ນ, ແລະ ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງ ຄມສ ແລະ ປະເທດສະມາຊິກ, ແລະ ວິທີການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການເຜີຍແຜ່. ລະບຽບດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກອອກແບບໃຫ້ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ກັບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້.

ພາຍໃຕ້ລະບຽບດັ່ງກ່າວ, ປະເທດສະມາຊິກຕ້ອງເກັບກຳ ແລະ ແປງປັນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ຂໍ້ມູນອຸທິກກະສາດ, ອຸຕຸນິຍົມ, ພູມສາດ, ຊົນລະປະທານ, ການເດີນເຮືອ, ການຄຸ້ມຄອງນໍ້າຖ້ວມ, ໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ເສດຖະກິດສັງຄົມ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວເປັນຕົ້ນ. ຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຖືກແປງປັນກັບກອງເລຂາ ຄມສ ເພື່ອການສັງລວມ, ວິເຄາະ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ສູ່ສາທາລະນະຊົນ.

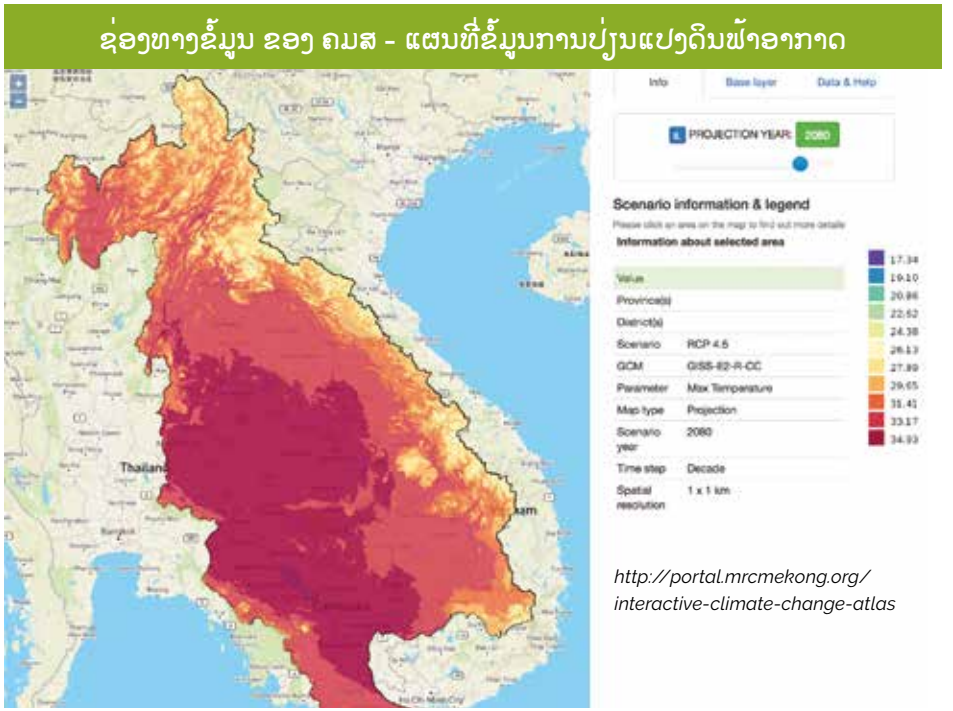
ໃນຫຼາຍປີຜ່ານມາ, ຄມສ ໄດ້ສະສົມຂໍ້ມູນຂ່າວສານຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍທີ່ຕັດສິນຊື່ຂາດຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການພັດທະນາອ່າງແບບຍືນຍົງ ລວມທັງຂໍ້ມູນໃນອະດີດເຊິ່ງເລີ່ມແຕ່ຕົ້ນປີ 1900 ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ທັນກັບສະພາບການຕົວຈິງໃນຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບນໍ້າ. ຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ຖືກເກັບກຳໂດຍຜ່ານເຄືອຂ່າຍສະຖານີຕິດຕາມທີ່ກວ້າງຂວາງເຊິ່ງລວມມີ 45 ສະຖານີອຸຕຸ-ອຸທິກແບບອັດຕະໂນມັດ, 139 ສະຖານີຕິດຕາມນໍ້າຝົນ ຫຼື ລະດັບນໍ້າແບບພື້ນຖານ, 48 ສະຖານີ ເກັບກຳຕົວຢ່າງຄຸນນະພາບນໍ້າ, ແລະ 100 ຈຸດ ຕິດຕາມສະພາບການປະມົງ.

ລະບຽບ PDIES ເຮັດໃຫ້ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ສໍາຄັນ

ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຮັບການປຸງແຕ່ງແລ້ວແມ່ນສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ໂດຍຜ່ານກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ແບ່ງປັນຂໍ້ມູນຕ່າງໆພາຍໃຕ້ລະບົບຂໍ້ມູນຂອງ ຄມສ. ຊ່ອງທາງຫຼັກຂອງຂໍ້ມູນວິຊາການແມ່ນ **ລະບົບໃຫ້ບໍລິການຂໍ້ມູນຂ່າວສານ** ຫຼື ຊ່ອງທາງຂໍ້ມູນ, ເຊິ່ງຜູ້ນຳໃຊ້ສາມາດກວດສອບລາຍການຂໍ້ມູນ ແລະ ຊອກຫາ, ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ດາວໂຫລດຂໍ້ມູນຕ່າງໆກ່ຽວກັບອຸທິກກະສາດ, ການພະຍາກອນນໍ້າຖ້ວມ, ຄຸນນະພາບນໍ້າ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ອື່ນໆ. ຖານຂໍ້ມູນຕາມຂະແໜງການກ່ຽວກັບຕົວຊີ້ບອກດ້ານຊົນລະປະທານ, ໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ແລະ ເສດຖະກິດສັງຄົມແມ່ນມີໃນລະບົບອອນໄລນ໌ໃຫ້ກັບຜູ້ໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ.

ຕົວຢ່າງເຊັ່ນໃນຊ່ອງທາງຂໍ້ມູນ, ຜູ້ເຂົ້າຢັ້ງມາສາມາດເບິ່ງຂໍ້ມູນລະດັບນໍ້າປະຈຳວັນ ຫຼື ປະຈຳອາທິດໄດ້ໃນສະຖານີອຸທິກກະສາດຕ່າງໆ ໃນແມ່ນໍ້າຂອງທີ່ສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນໃນແຜນທີ່ ແລະ ສາມາດກວດສອບບົດລາຍງານນໍ້າຖ້ວມປະຈຳເດືອນໄດ້ ນັບແຕ່ປີ 2008 ເປັນຕົ້ນມາ. ໃນຂົງເຂດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ແຜນທີ່ຂໍ້ມູນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດສະແດງໃຫ້ເຫັນຕົວຊີ້ບອກຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊັ່ນປະລິມານຝົນຕົກ ແລະ ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍໃນແຜນທີ່ ແລະ ສາມາດເຫັນການປະເມີນຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນມະໂນພາບການພັດທະນາໃນອະນາຄົດໃນແບບຕ່າງໆໄດ້.

ມາຮອດປັດຈຸບັນ, ຊ່ອງທາງຂໍ້ມູນມີຜູ້ລົງທະບຽນຊົມໃຊ້ຫຼາຍກວ່າ 700 ຄົນ ເຊິ່ງລວມມີຜູ້ວາງນະໂຍບາຍ, ນັກວິຊາການ, ຜູ້ຊົມໃຊ້ເພື່ອການຄ້າ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກຮຽນ ທີ່ໄດ້ເຂົ້າມາເບິ່ງຂໍ້ມູນໃນຖານຂໍ້ມູນຂອງ ຄມສ ເປັນປະຈຳ. ສະເພາະໃນປີ 2017, ໄດ້ມີເກືອບ 40,000 ຄົນ ຈາກ 30 ປະເທດເຂົ້າຢ້ຽມຊົມເບິ່ງຂໍ້ມູນ ແລະ ໄດ້ມີການຂໍຂໍ້ມູນຈຳເພາະຈຳນວນ 685 ຄັ້ງ.

ນອກຈາກຖານຂໍ້ມູນວິຊາການເຫຼົ່ານີ້, ຜະລິດຕະພັນຈາກຄວາມຮູ້ອັນມະຫາສານທີ່ໄດ້ມາຈາກການວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ເອກະສານເຜີຍແຜ່ຕ່າງໆກ່ຽວກັບອົງການ ແມ່ນສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ໃນ ເວບໄຊຂອງຄມສ ນອກຈາກນັ້ນ, ຄມສ ຍັງຮັກສາອີກສອງຊ່ອງທາງຂໍ້ມູນຄື: **Mekong Info** ທີ່ສະແດງຂ່າວສານກ່ຽວກັບຂົງເຂດແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ຜະລິດຕະພັນຄວາມຮູ້ຈາກອົງການພາຍນອກຕ່າງໆ; ແລະ **Community Forum** ເຊິ່ງເປັນກົນໄກໃຫ້ກັບນັກວິຊາການເລື່ອງນ້ຳ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າໃນການສື່ສານ ແລະ ແບ່ງປັນປະສົບການ.

ເພື່ອບັບປຸງການຄຸ້ມຄອງຖານຂໍ້ມູນໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ຄມສ ຈະໄດ້ນຳສະເໜີລະບົບການຄຸ້ມຄອງຖານຂໍ້ມູນຕາມເວລາ (time series database) ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ຊົມໃຊ້ເບິ່ງຂໍ້ມູນຕາມເວລາ ແລະ ສະແດງຂໍ້ມູນໃນຮູບແບບແຜນທີ່ ແລະ ເສັ້ນສະແດງຕ່າງໆ. ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງຈະໄດ້ສະແດງຮູບຖ່າຍດາວທຽມເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຂໍ້ມູນເພື່ອສະໜັບສະໜູນຂໍ້ມູນພາກສະໜາມ. ລະບົບຂໍ້ມູນຂອງຄມສ ທີ່ບັບປຸງໃໝ່ຈະຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ບົດບາດຂອງຄມສ ເປັນສູນກາງຄວາມຮູ້ທີ່ກວ້າງຂວາງຂຶ້ນ, ຊ່ວຍໃຫ້ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິຊາການ, ແລະ ຜູ້ວາງນະໂຍບາຍ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນທາງວິທະຍາສາດ ແລະ ສາມາດເຂົ້າໃຈສະພາບອ່າງ, ທ່າອຽງຂອງການປ່ຽນແປງ ແລະ ເຂດທີ່ຈະຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ໃນປະເດັນກ່ຽວກັບນ້ຳ ແລະ ສ້າງໂອກາດໃນການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ອົງການຕ່າງໆ.

ການສະໜັບສະໜູນການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃນອະນາຄົດ

ໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ, ປະຊາຊົນໃນຊົນນະບົດຫຼາຍລ້ານຄົນ ແມ່ນຂຶ້ນກັບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເພື່ອຮັບປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່. ສ່ວນລັດຖະບານ ແລະ ຜູ້ລົງທຶນ ແມ່ນຊອກຫາ ໂອກາດເພື່ອຫັນທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ກາຍເປັນທຶນ ເພື່ອການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ, ໂຄງການພັດທະນາໂຄງລ່າງ ຊົນລະສາດພື້ນຖານ ເຊັ່ນ ໄຟຟ້າພະລັງງານ ນໍ້າ, ຊົນລະປະທານ ແລະ ການປ້ອງກັນນໍ້າຖ້ວມ. ສິ່ງ ດັ່ງກ່າວແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຕິດຕາມການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນໍ້າຂອງປະເທດສະ ມາຊິກ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ, ເນື່ອງຈາກຂໍ້ມູນການນຳໃຊ້ນໍ້າມີຄວາມ ສຳຄັນຕໍ່ການວາງແຜນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງອ່າງ.

ເພື່ອຮັບມືກັບສິ່ງທ້າທາຍດັ່ງກ່າວ, ຄມສ ແລະ ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ສ້າງລະບຽບວ່າດ້ວຍການຕິດ ຕາມການນຳໃຊ້ນໍ້າ, ເຊິ່ງວາງຂອບໜ້າວຽກທີ່ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ລະບົບຕິດຕາມການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາ ກອນນໍ້າມີປະສິດທິຜົນ, ສາມາດເຮັດໃຫ້ຮູ້ໄດ້ຜົນກະທົບຕໍ່ລຳນໍ້າຂອງ. ໂດຍການຮັບຮອງໃນວັນທີ 30 ພະຈິກ 2003 ພ້ອມກັບລະ ບຽບ PNPCA, ລະບຽບ PWUM ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການສ້າງລະບົບ ການຕິດຕາມການນຳໃຊ້ນໍ້າໃນລຳນໍ້າຂອງ ແລະ ແມ່ນໍ້າສາຂາຫຼັກ.

ລະບຽບ PWUM ສ້າງເສັ້ນຖານເພື່ອການພັດທະນາໃນນໍ້າ

ລະບຽບ PWUM ກໍານົດຂອບວຽກ, ບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງການຈັດຕັ້ງ ຄມສ ແລະ ສີ່ປະເທດ ສະມາຊິກ, ແລະ ວິທີການຕິດຕາມການນໍາໃຊ້ນໍ້າ. ໃນລະບຽບການດັ່ງກ່າວ, ການນໍາໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃດກໍຕາມທີ່ເກີດຂຶ້ນພາຍໃນອ່າງ (ການນໍາໃຊ້ພາຍໃນອ່າງ) ຫຼື ລະຫວ່າງອ່າງ ແມ່ນໍ້າຂອງກັບອ່າງແມ່ນໍ້າອື່ນ (ການອ່ວຍນໍ້າລະຫວ່າງອ່າງ) ທີ່ມີທ່າແຮງຈະສົ່ງຜົນກະທົບຮ້າຍ ແຮງແມ່ນຕ້ອງມີການຕິດຕາມ. ປະເທດສະມາຊິກຕ້ອງເກັບກໍາ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນ, ກອງເລຂາ ຄມສ ມີໜ້າທີ່ໃນການກະກຽມບົດລາຍງານ ແລະ ສະເໜີວິທີການນໍາໃຊ້ນໍ້າທີ່ສອດຄ່ອງ.

ບົດແນະນໍາດ້ານວິຊາການທີ່ສ້າງຂຶ້ນໃນປີ 2006 ຂອງລະບຽບວ່າດ້ວຍການຕິດຕາມການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ໄດ້ກໍານົດໃຫ້ປະເທດສະມາຊິກສ້າງຂໍ້ມູນເສັ້ນຖານກ່ຽວກັບສະພາບການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນປັດຈຸບັນ, ແລະ ກໍານົດຕົວຊີ້ບອກເພື່ອການຕິດຕາມການນໍາໃຊ້ນໍ້າພາຍໃນອ່າງ ແລະ ລະຫວ່າງອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງກັບ ອ່າງແມ່ນໍ້າອື່ນ ເຊິ່ງລວມມີຂໍ້ມູນນໍ້າຝົນ, ຄ່າຕົວຊີ້ບອກຄຸນນະພາບນໍ້າ ແລະ ປະເພດການນໍາໃຊ້ນໍ້າ, ແລະ ຊຸດຂໍ້ມູນຕົວຊີ້ບອກໃນ

ການຕິດຕາມການອ່ວຍນໍ້າເຊັ່ນ: ເຂດທີ່ມີການອ່ວຍນໍ້າ, ລາຍລະອຽດການອອກແບບ ແລະ ບໍລິມາດນໍ້າທີ່ຖືກອ່ວຍ. ບົດແນະນໍາໄດ້ກໍານົດໃຫ້ມີການສ້າງລະບົບການຕິດຕາມແບບຄົບຊຸດເພື່ອ ສັງລວມ ແລະ ເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນ. ພາຍໃຕ້ຂອບວຽກດັ່ງກ່າວນີ້, ການຕິດຕາມການອ່ວຍນໍ້າລະຫວ່າງ ອ່າງແມ່ນຕິດຕາມເປັນລາຍວັນໃນລະດູແລ້ງ ແລະ ເປັນລາຍອາທິດໃນລະດູຝົນ.

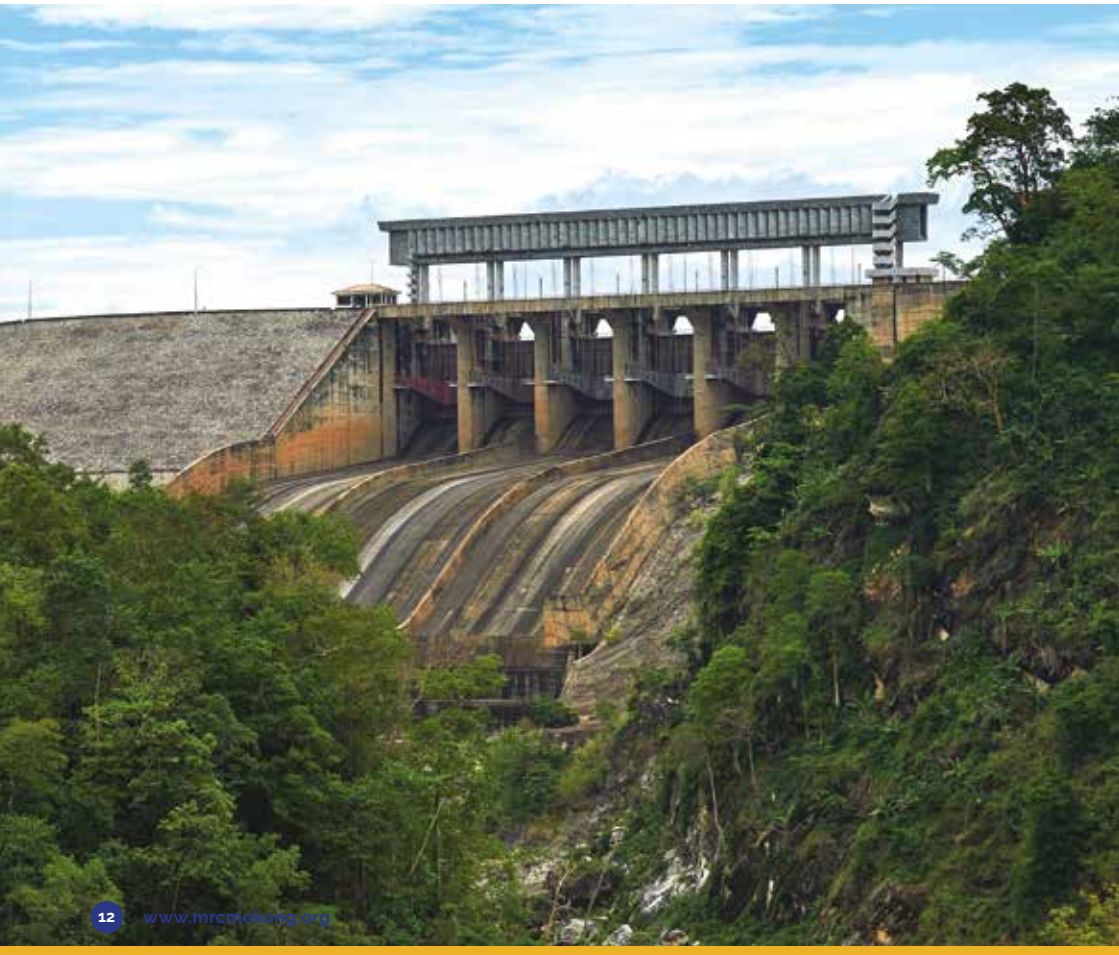
ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ມີການຮັບຮອງລະບຽບດັ່ງກ່າວ ແລະ ບົດແນະນໍາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກ ງານດັ່ງກ່າວໄດ້ມີຄວາມຄືບໜ້າໜ້ອຍຫຼາຍເນື່ອງຈາກຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ສິ່ງ ທ້າທາຍຫຼັກແມ່ນການເກັບກໍາຂໍ້ມູນຜົນກະທົບແບບສະສົມຂອງຜູ້ນໍາໃຊ້ນໍ້າຂະໜາດນ້ອຍໃນລະດັບ ຄົວເຮືອນຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ການສ້າງລະບົບການຕິດຕາມການນໍາໃຊ້ນໍ້າລະດັບພາກພື້ນ ເຊິ່ງມີຕິກໍາກ່ຽວກັບສິດການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ເຊັ່ນ ການອອກອະນຸຍາດ ແລະ ການລາຍງານການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ຍັງບໍ່ທັນມີໃນປະເທດ ສະມາຊິກ.

ລະບຽບ PWUM ກະຕຸ້ນໃຫ້ມີການທົດລອງຕິດຕາມການນໍາໃຊ້ນໍ້າ

ນອກຈາກຂໍ້ຈໍາກັດທີ່ກ່າວມານັ້ນ, ຄມສ ໄດ້ສົ່ງເສີມໃຫ້ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງ ການທົດລອງຕິດຕາມການນໍາໃຊ້ນໍ້າ, ເຊິ່ງແຕ່ລະປະເທດໄດ້ຄັດເລືອກອ່າງແມ່ນໍ້າໜຶ່ງ ເພື່ອຕິດ ຕາມການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ເຊັ່ນ: ຊົນລະປະທານ, ໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ຫຼື ການນໍາໃຊ້ຄົວເຮືອນ. ຣາຊະອານາ ຈັກກໍາປູເຈຍ ໄດ້ເລືອກເອົາແມ່ນໍ້າປົວສາດ, ສປປ ລາວ ແມ່ນເອົາແມ່ນໍ້າເຊໂດນ, ຣາຊະອານາຈັກໄທ ແມ່ນນໍ້າກໍາ ແລະ ສສ ຫວຽດນາມ ແມ່ນແຊຣໂປກ.

ໃນການທົດລອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະຫວ່າງປີ 2014 – 2015, ໄດ້ມີການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ກວດກາໃນແຕ່ລະປະເທດ. ຄະນະວິຊາການທີ່ດຳເນີນການສຶກສາທົດລອງໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ການນຳໃຊ້ນໍ້າ, ໂດຍໃຊ້ເຄື່ອງມື ແບບຈຳລອງ ແລະ ວິທີການທີ່ເປັນເອກະພາບກັນ. ຄະນະດັ່ງກ່າວ ໄດ້ສັງເກດເຫັນທັງຄວາມງ່າຍ ແລະ ຍາກລຳບາກ ແລະ ໄດ້ມີລາຍງານກ່ຽວກັບຂໍ້ຈຳກັດຂອງວິທີ ການຕ່າງໆທີ່ນຳໃຊ້.

ເນື່ອງຈາກການປັບປຸງການຈັດຕັ້ງຂອງ ຄມສ, ວຽກງານຂອງລະບຽບການດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກເລື່ອນ ອອກໄປສຶກປີ 2016 – 2017. ຄະນະວິຊາການໃໝ່ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອດຳເນີນການທົດລອງ ໃຫ້ສຳເລັດ, ທົບທວນຂໍ້ມູນທີ່ມີການຕິດຕາມ, ວິທີການ ແລະ ເຄື່ອງມືທີ່ສາມາດຖອດຖອນບົດຮຽນ ໃນອະນາຄົດ, ແລະ ສຳຫຼວດເບິ່ງວິທີການທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໃນການຕິດຕາມການນຳໃຊ້ນໍ້າໃນທົ່ວ ອ່າງ. ເມື່ອການສ້າງຕັ້ງລະບົບຕິດຕາມສຳເລັດ ຈະຊ່ວຍສ້າງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ສຳຄັນໃຫ້ກັບຜູ້ວາງ ແຜນ ແລະ ນຳໃຊ້ນໍ້າແລະສົ່ງຜົນໃຫ້ການວາງແຜນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງນໍ້າມີການປັບປຸງດີຂຶ້ນ.

ລະບຽບວ່າດ້ວຍການແຈ້ງໃຫ້ກັນຊາບ, ການປຶກສາຫາລື ກັນກ່ອນ ແລະ ການເຮັດຂໍ້ຕົກລົງກັນ (PNPCA)

ຊື່ນຳການຮ່ວມມືພາກພື້ນດ້ານການພັດທະນາດ້ານນໍ້າ

ເພື່ອກຳນົດທິດທາງການນຳໃຊ້ທ່າແຮງຂອງແມ່ນ້ຳຂອງເພື່ອການພັດທະນາຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ບັນດາປະເທດແມ່ນ້ຳຂອງໄດ້ເລີ່ມສ້າງຂົວ, ໂຄງລ່າງຊົນລະປະທານຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ໂຄງສ້າງການຄວບຄຸມນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳຕາມລຳນ້ຳຂອງ ແລະ ແມ່ນ້ຳສາຂາ. ໂຄງການເຫຼົ່ານີ້ຈະນຳມາສູ່ຜົນປະໂຫຍດດ້ານເສດຖະກິດຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ແຕ່ກໍເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບດ້ານລົບຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນຕໍ່ລະບົບນິເວດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຜູ້ຄົນທີ່ຂຶ້ນກັບສາຍນ້ຳຂອງ.

ເພື່ອຫາຄວາມດຸ່ນດຽງລະຫວ່າງການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ຄມສ ແລະ ສີ່ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ສ້າງລະບຽບວ່າດ້ວຍການແຈ້ງໃຫ້ກັນຊາບ, ການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນ ແລະ ການເຮັດຂໍ້ຕົກລົງ ກັນ ເຊິ່ງໄດ້ກາຍເປັນກົນໄກການຮ່ວມມືລະດັບພາກພື້ນ ເພື່ອພິຈາລະນາການພັດທະນານ້ຳທີ່ໄດ້ວາງແຜນ ໄວ້. ລະບຽບດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກຮັບຮອງໃນປີ 2003 ເຊິ່ງກຳນົດໃຫ້ປະເທດສະມາຊິກທີ່ສະເໜີໂຄງການກໍ່ສ້າງ ໂຄງລ່າງໃນລະບົບລຳນ້ຳຂອງຕ້ອງດຳເນີນຂະບວນການທີ່ມີຂັ້ນຕອນສະເພາະເພື່ອຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ນ້ຳທີ່ເທົ່າທຽມ ແລະ ຍືນຍົງໃນພາກພື້ນ.

ລະບຽບ PNPCA ກຳນົດສາມຂັ້ນຕອນເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກແກ່ ການທູດດ້ານນໍ້າ

ລະບຽບ PNPCA ແລະ ບົດແນະນຳທາງວິຊາການທີ່ໄດ້ຮັບຮອງໃນປີ 2005 ໄດ້ລະບຸສາມຂັ້ນຕອນເພື່ອການຮ່ວມມືພັດທະນານ້ຳ, ເງື່ອນໄຂການນຳໃຊ້ຂະບວນການໃນແຕ່ລະຂັ້ນ, ບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງປະເທດທີ່ສະເໜີ, ປະເທດທີ່ຖືກແຈ້ງ ແລະ ສາມຂັ້ນການຈັດຕັ້ງຂອງ ຄມສ. ພາຍໃຕ້ລະບຽບດັ່ງກ່າວ, ໂຄງການພັດທະນານ້ຳໃນພາກພື້ນທີ່ອາດສົ່ງຜົນຕໍ່ການປ່ຽນແປງການໄຫຼ ຫຼື ຄຸນນະພາບນ້ຳຂອງລຳນ້ຳຂອງແມ່ນຄວນດຳເນີນຂະບວນການສາມຂັ້ນຕອນ: ການແຈ້ງໃຫ້ກັນຊາບ, ການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນ ຫຼື ການເຮັດຂໍ້ຕົກລົງກັນສະເພາະ.

ການແຈ້ງໃຫ້ກັນຊາບ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ປະເທດທີ່ສະເໜີໂຄງການແຈ້ງລາຍລະອຽດ ກ່ຽວກັບໂຄງການໃຫ້ກັບປະເທດສະມາຊິກອື່ນໆຊາບກ່ອນເລີ່ມການນຳໃຊ້ນຳ ຕາມທີ່ໄດ້ສະເໜີມາ.

ການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນ ແມ່ນຂະບວນການທີ່ດຳເນີນການໃນໄລຍະທຶກເດືອນ ເຊິ່ງແມ່ນການປະເມີນທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັນຢ່າງເປັນທາງ ການກ່ຽວກັບໂຄງການກ່ອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ໂດຍປະເທດທີ່ສະເໜີ.

ການເຮັດຂໍ້ຕົກລົງສະເພາະ ແມ່ນການດຳເນີນການເຈລະຈາເພື່ອເຫັນດີຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງປະເທດສະມາຊິກທັງໝົດຕໍ່ພັນທະ ແລະ ວິທີການຂອງໂຄງການທີ່ຖືກ ສະເໜີ.

ຂະບວນເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນນຳໃຊ້ກັບໂຄງການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງ, ອີງຕາມລັກສະນະສາມຢ່າງຄື: ປະເພດຂອງ ແມ່ນ້ຳ, ລະດູການ, ແລະ ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ນ້ຳ.

ປະເພດແມ່ນ້ຳ	ລະດູການ	ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ນ້ຳ	ຂະບວນການທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດ
 ລໍ່ານ້ຳຂອງ	 ແລ້ງ	ການອ່ວຍນ້ຳລະຫວ່າງອ່າງ (ຈາກອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງທາງອື່ນ)	 ການເຮັດຂໍ້ຕົກລົງສະເພາະ
	 ຝົນ	ການອ່ວຍນ້ຳພາຍໃນອ່າງ (ພາຍໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ)	 ການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນ
 ແມ່ນ້ຳສາຂາ	 ແລ້ງ	ການອ່ວຍນ້ຳລະຫວ່າງອ່າງ (ຈາກອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງທາງອື່ນ)	 ການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນ
	 ຝົນ	ການອ່ວຍນ້ຳພາຍໃນອ່າງ (ພາຍໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ)	 ການແຈ້ງໃຫ້ກັນຊາບ
	 ແລ້ງ + ຝົນ	ທັງການອ່ວຍນ້ຳພາຍໃນອ່າງ ແລະ ລະຫວ່າງອ່າງ	 ການແຈ້ງໃຫ້ກັນຊາບ

ຂະບວນການເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນໄດ້ຖືກອອກແບບເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ກັບການຮ່ວມມືດ້ານນ້ຳ ລະຫວ່າງສີ່ປະເທດສະມາຊິກໃນການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ເພື່ອການພັດທະນາຢ່າງສົມຄ່າຄຽງ ຄູ່ກັບການຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ຊຸມຊົນທີ່ຕິດພັນກັບແມ່ນ້ຳ. ຂະບວນການດັ່ງກ່າວບໍ່ໄດ້ມີເປົ້າໝາຍເພື່ອອະນຸມັດ ຫຼື ປະຕິເສດ ໂຄງການທີ່ຖືກສະເໜີ. ຕົວຢ່າງ, ໃນຂະບວນການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນ, ກອງເລຂາ ຄມສ ແລະ ປະເທດທີ່ຖືກແຈ້ງຈະປະເມີນຜົນກະທົບຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນຂອງໂຄງການທີ່ສະເໜີຕໍ່ຂະແໜງ

ການທີ່ກຽວຂ້ອງກັບນ້ຳຕ່າງໆ ລວມມີດ້ານການປະມົງ, ອຸທິກກະສາດ ແລະ ການເດີນເຮືອ, ແລະ ສະເໜີມາດຕະການເພື່ອບັນເທົາຜົນກະທົບດ້ານລົບ. ຖ້າຈຳເປັນ, ຄະນະກຳມະການຮ່ວມສາມາດຂະຫຍາຍໄລຍະເວລາຕື່ມຈາກທຶກເດືອນເພື່ອການປຶກສາຫາລືເພີ່ມ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນ ແມ່ນສາມາດນຳສະເໜີກໍລະນີດັ່ງກ່າວໃຫ້ກັບສະພາມົນຕີ ຄມສ ເພື່ອພິຈາລະນາແກ້ໄຂ.

ລະບຽບ PNPCA ສະໜັບສະໜູນການປຶກສາຫາລືແຜນພັດທະນາໃນລະດັບພາກພື້ນ

ນັບແຕ່ປີ 1995 ຈົນຮອດທ້າຍເດືອນມິຖຸນາປີ 2018, ຄມສ ໄດ້ຮັບການແຈ້ງຈຳນວນ 59 ໂຄງການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງທາງນ້ຳ. 55 ໂຄງການ ແມ່ນເພື່ອການແຈ້ງໃຫ້ກັນຊາບ, 4 ໂຄງການ ແມ່ນເພື່ອການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນ, ແລະ ຍັງບໍ່ທັນມີໂຄງການໃດສະເໜີເພື່ອການຕົກລົງກັນສະເພາະ.

ໃນ 55 ກໍລະນີທີ່ຖືກແຈ້ງ, 50 ກໍລະນີແມ່ນຢູ່ໃນເຂດແມ່ນ້ຳສາຂາ ແລະ 5 ກໍລະນີແມ່ນຢູ່ໃນລຳນ້ຳຂອງ, 80 ສ່ວນຮ້ອຍແມ່ນໂຄງການໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ, ແລະ ສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອແມ່ນຊົນລະປະທານ, ການຄວບຄຸມນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໂຄງການພັດທະນາໂຄງລ່າງອື່ນໆ. ໃນນັ້ນລວມມີການສະເໜີກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳ ສາຂາຂອງແມ່ນ້ຳເຂສານຂອງຣາຊະອານາຈັກກຳປູເຈຍ ໃນປີ 2010; ການສະເໜີສຶກສາແຜນການອ່ວຍນ້ຳກົກ ແລະ ນ້ຳອີງ ໄປສູ່ອ່າງແມ່ນ້ຳເຈົ້າພະຍາຂອງຣາຊະອານາຈັກໄທ ໃນປີ 1995; ການກໍ່ສ້າງຊົນລະປະທານຂະໜາດໃຫຍ່ໃນດັກລາກທາງພາກກາງຂອງສສ ທວງດນາມໃນປີ 2005.

ການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນທັງໝົດແມ່ນໂຄງການພັດທະນາເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳໃນລຳນ້ຳຂອງໃນສປປ ລາວ: ໂຄງການໄຊຍະບູລີ (2010); ດອນສາໂຮງ (2013); ປາກແບ່ງ (2016); ແລະ ປາກລາຍ (2018). ທັງສາມກໍລະນີແມ່ນໄດ້ສຳເລັດຂະບວນການປຶກສາຫາລືກັນລ່ວງໜ້າໄລຍະທຶກເດືອນ

ທີ່ມີການປະເມີນທາງດ້ານວິຊາການແບບຄົບຊຸດ ແລະ ການປຶກສາຫາລືຢ່າງລະອຽດ. ໃນສອງກໍລະນີທໍາອິດແມ່ນໂຄງການໄຊຍະບູລີ ແລະ ດອນສາໂຮງ, ເຊິ່ງບໍ່ມີການຕົກລົງຢ່າງເປັນທາງການພາຍຫຼັງສໍາເລັດຂະບວນການດັ່ງກ່າວ. ໃນກໍລະນີທີສາມແມ່ນໂຄງການປາກແບ່ງ ເຊິ່ງທັງສີ່ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ອອກແຈ້ງການເຫັນດີຮ່ວມກັນໃຫ້ ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໄດ້ສຸມທຸກຄວາມພະຍາຍາມໃນການຫຼີກລ່ຽງ, ບັນເທົາ, ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນທີ່ມີຕໍ່ການໄຫຼ, ການຕົກຕະກອນ, ການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງປາ, ການເດີນເຮືອ ແລະ ສະພາບເສດຖະກິດສັງຄົມ, ແລະ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ກອງເລຂາ ຄມສ ກະກຽມແຜນດໍາເນີນງານພາຍຫຼັງຂະບວນການປຶກສາຫາລື. ການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນຂອງໂຄງການປາກລາຍ ແມ່ນຈະມີການດໍາເນີນການລັກສະນະດຽວກັນພາຍຫຼັງການສະເໜີໃນເດືອນ ມິຖຸນາ 2018.

ຂະບວນການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນ ເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນກໍລະນີທົດສອບການທູດດ້ານນໍ້າຂອງ ຄມສ. ຂະບວນການດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ເປີດໂອກາດໃຫ້ກັບ ບັນດາປະເທດທີ່ຖືກແຈ້ງຮ່ວມກັນນັ້ງ ປຶກສາຫາລື ແລະ ສະແດງຄວາມກັງວົນຕໍ່ຜົນກະທົບຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນບົນພື້ນຖານການວິເຄາະທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ສົນໃຈສາມາດສະແດງຄໍາເຫັນ ແລະ ສະເໜີວິທີການຮັບມືກັບຜົນກະທົບ. ໃນລະບຽບການດັ່ງກ່າວ ແລະ ກົນໄກທາງການທູດອື່ນໆ, ຄມສ ຍັງຄົງເປັນສື່ກາງເພື່ອບັນລຸການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ສົມດູນຂອງພາກພື້ນ.

ການຮັກສາຄຸນນະພາບການໄຫຼຂອງນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ຕົງເລສາບ

ການໄຫຼຕາມລະດູການຂອງແມ່ນ້ຳຂອງທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຫຼຸດລົງແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ລະບົບນິເວດຂອງອ່າງ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງບັນດາປະເທດແມ່ນ້ຳຂອງ. ຖ້າການໄຫຼບໍ່ມີການເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຫຼຸດລົງໃນແຕ່ລະປີ, ປາກໍຈະບໍ່ມີການເຄື່ອນຍ້າຍຈາກວັງນ້ຳເລິກໄປຫາເຂດທີ່ງ່າງນ້ຳຖ້ວມເພື່ອວາງໄຂ່. ນ້ຳທີ່ຖືກກັກເກັບໄວ້ຈະສະໜອງຕໍ່ລະບົບຊົນລະປະທານໃນລະດູແລ້ງ ແລະ ຕະກອນຈາກນ້ຳຖ້ວມເຮັດໃຫ້ດິນມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ. ນ້ຳຖ້ວມໄດ້ຊ່ວຍຊະລ້າງນ້ຳທີ່ມີມົນລະພິດ ແລະ ນ້ຳເກົ່າອອກໄປ. ເພື່ອຄົງໄວ້ລະບົບນິເວດ ແລະ ວິຖີການດຳລົງຊີວິດຂອງຜູ້ຄົນໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ, ມັນມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງຮັກສາການໄຫຼຕາມທຳມະຊາດຈາກຄວາມກົດດັນຈາກການລົງທຶນພັດທະນາດ້ານນ້ຳຢ່າງມະຫາສານ ແລະ ຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ເພື່ອຮັບມືກັບສິ່ງທ້າຍທາຍດັ່ງກ່າວ, ຄມສ ແລະ ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ສ້າງລະບຽບວ່າດ້ວຍການຮັກສາການໄຫຼໃນລ່າມນ້ຳຂອງ (PMFM) ເຊິ່ງກຳນົດຂອບເຂດໃນການຮັກສາລະດັບການໄຫຼສູງສຸດ ແລະ ຕ່ຳສຸດໃນລ່າມນ້ຳຂອງ ແລະ ການໄຫຼກັບໃນແມ່ນ້ຳຕົງເລຊາບຂອງຮາຊະອານາຈັກກຳປູເຈຍ ເຊິ່ງເຊື່ອມ

ຕໍ່ລຳນ້ຳຂອງກັບໜອງຕົງເລສາບ. ການໄຫຼກັບຄືນແມ່ນປະກົດການທີ່ມີລັກສະນະສະເພາະທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນລະດູຝົນເຊິ່ງແມ່ນ້ຳຕົງເລສາບໄຫຼກັບຄືນ ແລະ ດັນເອົານ້ຳສ່ວນເກີນກັບໄປທາງໜອງ, ເຮັດໃຫ້ໜອງຕົງເລສາບມີການຂະຫຍາຍໃຫຍ່ຂຶ້ນທຶກເທົ່າ. ລະບຽບດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກຮັບຮອງໃນປີ 2006 ເຊິ່ງໄດ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂທາງດ້ານວິຊາການ ເພື່ອຮັກສາການໄຫຼທີ່ມີລັກສະນະສະເພາະຕໍ່ການອ່ວຍນ້ຳ, ການປ່ອຍນ້ຳຈາກອ່າງເກັບນ້ຳ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນໆທີ່ອາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ລຳນ້ຳຂອງ.

ລະບຽບ PMFM ຊ່ວຍຮັກສາການໄຫຼໂດຍການວາງມາດຕະຖານການປະເມີນ

ລະບຽບການ ແລະ ຮ່າງບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ກຳນົດການໄຫຼຕາມລະດູການສາມປະເພດທີ່ຕ້ອງຮັກສາ:

- ➔ ການໄຫຼຕາມທຳມະຊາດປະຈຳເດືອນຕໍ່າສຸດຂອງແມ່ນ້ຳຂອງໃນລະດູແລ້ງ (ທັນວາ - ພຶດສະພາ)
- ➔ ການໄຫຼສູງສຸດປະຈຳວັນຂອງແມ່ນ້ຳຂອງໃນລະດູຝົນ (ກໍລະກົດ - ຕຸລາ)
- ➔ ການໄຫຼກັບຄືນຂອງຕົງເລສາບໃນລະດູຝົນ (ມິຖຸນາ - ພະຈິກ)

ບົດແນະນຳເຫຼົ່ານີ້ກຳນົດໃຫ້ບັນດາປະເທດຕ້ອງ: (1) ຕິດຕາມການໄຫຼປະຈຳວັນ; ແລະ (2) ປະເມີນການປ່ຽນແປງການໄຫຼຂອງແຜນການພັດທະນານ້ຳທີ່ຖືກສະເໜີ.

ລະບຽບດັ່ງກ່າວໄດ້ກຳນົດ 6 ມາດຕະຖານເພື່ອປະເມີນການໄຫຼຂອງນ້ຳ, ໃນນັ້ນມີ 3 ມາດຕະຖານເພື່ອການຕິດຕາມ ແລະ ອີກ 3 ມາດຕະຖານເພື່ອການວາງແຜນ.

ມາດຕະຖານກ່ຽວກັບການໄຫຼຂອງນ້ຳ				
ແມ່ນ້ຳ	ລະດູ	ປະເພດຂອງການໄຫຼທີ່ຕ້ອງຮັກສາ	ມາດຕະຖານການປະເມີນການໄຫຼເພື່ອການຕິດຕາມ	ມາດຕະຖານການປະເມີນການໄຫຼເພື່ອການວາງແຜນ
 ແມ່ນ້ຳຂອງ	 ແລ້ງ	ການໄຫຼປະຈຳເດືອນຕໍ່າສຸດ	ຊຸດຂໍ້ມູນການໄຫຼປະຈຳວັນຕໍ່າສຸດ	ຊຸດຂໍ້ມູນການໄຫຼປະຈຳເດືອນຕໍ່າສຸດ
	 ຖວມ	ການໄຫຼສູງສຸດປະຈຳວັນ	ຊຸດຂໍ້ມູນການໄຫຼປະຈຳວັນສູງສຸດ	ຊຸດຂໍ້ມູນການໄຫຼປະຈຳເດືອນສູງສຸດ
 ແມ່ນ້ຳຕົງເລສາບ	 ຝົນ	ການໄຫຼກັບຄືນ	ຊ່ວງຄ່າການໄຫຼໃນອະດີດຂອງການໄຫຼປະຈຳວັນທີ່ແປຮກະດຳ	ຊ່ວງຄ່າຂອງການໄຫຼຕາມລະດູການທີ່ກຣະແຈະ

ການຕິດຕາມລະບຽບ PMFM ເຮັດໃຫ້ສາມາດເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ

ລະບຽບດັ່ງກ່າວກຳນົດໃຫ້ສີ່ປະເທດສະມາຊິກເກັບກຳຂໍ້ມູນການໄຫຼປະຈຳວັນເຊັ່ນ: ປະລິມານ, ລະດັບ ແລະ ບໍລິມາດການໄຫລໃນ 12 ສະຖານີອຸທິກກະສາດຕາມລຳແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ແມ່ນ້ຳຕົງເລສາບ. ໃນລະຫວ່າງລະດູຝົນ, ຂໍ້ມູນໄດ້ຖືກສົ່ງໄປກອງເລຂາ ຄມສ ທຸກວັນເພື່ອການສັງລວມ ແລະ ວິເຄາະ, ເຊິ່ງສະພາບການໄຫຼໃນແຕ່ລະວັນໄດ້ຖືກແບ່ງປະເພດເປັນ “ປົກກະຕິ”, “ຄົງທີ່”, “ບໍ່ຄົງທີ່” ຫຼື “ຮຸນແຮງ”, ແລະ ແຈ້ງຜ່ານເວບໄຊຂອງລະບຽບ PMFM ຂອງ ຄມສ ເພື່ອໃຫ້ຄົນທົ່ວໄປສາມາດ ຮັບຮູ້ໄດ້. ໃນລະຫວ່າງລະດູແລ້ງ, ຂໍ້ມູນການໄຫຼຂອງ ນ້ຳໄດ້ຖືກເກັບກຳທຸກວັນແຕ່ຈະສົ່ງໃຫ້ກອງ ເລຂາຄມສ ເປັນລາຍອາທິດ.

ຖ້າສະຖານະການ “ບໍ່ຄົງທີ່” ຫຼື “ຮຸນແຮງ”, ຄມສ ຈະເຕືອນປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ດຳເນີນມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ຊ່ວຍທາງດ້ານວິຊາການເພື່ອບັນເທົາຜົນກະທົບ, ຖ້າຕ້ອງການ.

ມາຮອດປັດຈຸບັນ, ການໄຫຼຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ແມ່ນ້ຳຕົງເລສາບ ໂດຍລວມແມ່ນ ຍັງຄົງປົກກະຕິ ແລະ ຄົງທີ່ຕະຫຼອດປີ. ມີພຽງແຕ່ເຫດການດຽວ ທີ່ຖືກບັນທຶກເປັນ ສະພາບການຮຸນແຮງໃນຕົ້ນປີ 2010 ເມື່ອໄລຍະມໍລະສຸມຂອງປີ 2009 ໄດ້ ສິ້ນສຸດລົງໄວ້ຂຶ້ນທຶກອາທິດ ແລະ ມໍລະ ສຸມທີ່ເລີ່ມຊ້າກວ່າປົກກະຕິສີ່ອາທິດ ໃນປີ 2010. ສະຖານະການໄພແຫ້ງ ແລ້ງທີ່ຮຸນແຮງ ແມ່ນສາມາດສັງເກດໄດ້ ໃນສະຖານີຕິດຕາມສ່ວນໃຫຍ່. ການປະ ເມີນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການຄວບຄຸມ ນ້ຳໃນບັນດາເຂື່ອນແບບຂັ້ນບັນໄດໃນ ເຂດແມ່ນ້ຳຂອງຕອນເທິງຂອງອ່າງແມ່ ນ້ຳຂອງອາດຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ໄພແຫ້ງແລ້ງ ໃນພາກພື້ນ. ສີ່ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ຖືກ ແຈ້ງເຕືອນເພື່ອດຳເນີນມາດຕະການບັນ ເທົາຜົນກະທົບຕ່າງໆ.

ການແບ່ງປະເພດຂອງສະພາບການໄຫຼ			
ປົກກະຕິ	ຄົງທີ່	ບໍ່ຄົງທີ່	ຮຸນແຮງ

ລະບຽບ PMFM ກະຕຸ້ນໃຫ້ມີການວາງແຜນສ້າງຄວາມສອດຄ່ອງຕໍ່ ການໄຫຼຂອງນໍ້າ

ກອບວຽກຂອງລະບຽບການ PMFM ຍັງໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ການວາງແຜນພັດທະນານໍ້າດີຂຶ້ນ. ເມື່ອມີການສະເໜີ ແຜນພັດທະນາໃດໜຶ່ງ, ການປ່ຽນແປງການໄຫຼຂອງນໍ້າແມ່ນໄດ້ຖືກຄາດຄະເນໂດຍການຄຳນວນການເກັບກັກນໍ້າ, ອັດຕາການໄຫຼ ແລະ ການປ່ອຍນໍ້າທີ່ສະເໜີ ແລະ ປະເມີນຕາມມາດຕະຖານການໄຫຼຂອງນໍ້າ. ຖ້າການຄາດຄະເນການໄຫຼບໍ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້, ວິທີການບັນເທົາຜົນກະທົບຈະຖືກນຳສະເໜີຕໍ່ປະເທດທີ່ສະເໜີໂຄງການ.

ການທົດສອບຄວາມສອດຄ່ອງນີ້ແມ່ນໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ກັບໂຄງການໄຊຍະບູລີ, ດອນສາໂຮງ ແລະ ປາກແບ່ງໃນ ສປປ ລາວ ໃນຂະບວນການປົກສາຫາລືກັນລ່ວງໜ້າ. ລະດັບການໄຫຼທີ່ຖືກຄາດຄະເນແມ່ນສາມາດຍອມຮັບໄດ້, ເນື່ອງຈາກຄວາມສາມາດໃນການເກັບກັກນໍ້າແມ່ນມີຈຳກັດ ໂດຍການອອກແບບເຂື່ອນແບບນໍ້າໄຫຼຜ່ານ ແລະ ການດຳເນີນງານທີ່ມີລັກສະນະສອດຄ່ອງ. ການທົດສອບແມ່ນຍັງໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ກັບການສ້າງມະໂນພາບການພັດທະນາໃນທົ່ວອ່າງ ໂດຍການພິຈາລະນາບັນດາໂຄງການພັດທະນາທົ່ວແຜນໄວ້. ລະບຽບດັ່ງກ່າວໄດ້ປະກອບສ່ວນຕໍ່ການສ້າງມາດຕະຖານໃນການປະເມີນການໄຫຼທົ່ວອ່າງ.

ການປົກປ້ອງຄຸນນະພາບນໍ້າຂອງແມ່ນໍ້າຂອງ

ຄຸນນະພາບນໍ້າທີ່ບໍ່ດີເປັນໄພຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ແລະ ລະບົບນິເວດ. ການຮັກສາຄຸນນະພາບນໍ້າໃນແມ່ນໍ້າຂອງແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ຄົນ ແລະ ຊຸມຊົນຕາມລຳນໍ້າ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທາງນໍ້າເຊິ່ງມີປະຊາກອນ 65 ລ້ານຄົນ ທີ່ອາໄສຊັບພະຍາກອນນໍ້າຂອງແມ່ນໍ້າຂອງເພື່ອເປັນແຫຼ່ງອາຫານ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບ.

ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການໃນການຕິດຕາມ ແລະ ປົກປ້ອງຄຸນນະພາບນໍ້າທີ່ວ່າແມ່ນໍ້າຂອງຕອນລຸ່ມ, ຄມສ ແລະ ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ສ້າງລະບຽບວ່າດ້ວຍຄຸນນະພາບນໍ້າເຊິ່ງເປັນຂອບການຮ່ວມມືເພື່ອຮັບ ປະກັນການຮັກສາຄຸນນະພາບນໍ້າຂອງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ແມ່ນໍ້າສາຂາໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຍອມຮັບໄດ້. ລະບຽບການດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກຮັບຮອງໃນເດືອນມັງກອນ 2011, ລະບຽບການ PWQ ແລະ ບົດແນະນຳທາງວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ສ້າງມາດຕະເກນໃນການປະເມີນເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄຸນນະພາບນໍ້າ.

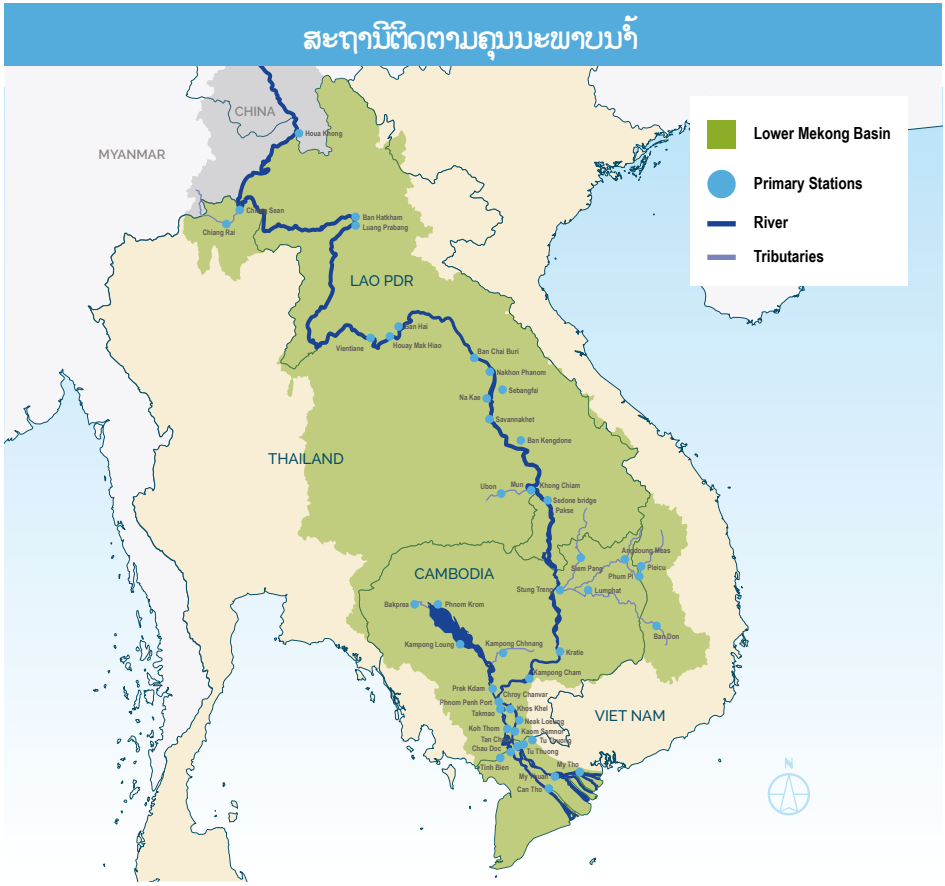
ລະບຽບ PWQ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການຄຸ້ມຄອງຄຸນນະພາບນໍ້າ

ລະບຽບ PWQ ໄດ້ກຳນົດສອງມາດຕະການເພື່ອຮັກສາຄຸນນະພາບນໍ້າສຳລັບມະນຸດ, ພືດ ແລະ ສັດ: (1) ການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າ, ແລະ (2) ການຮັບມືສຸກເສີນ. ລະບຽບການດັ່ງກ່າວຊຸກຍູ້ໃຫ້ທັງສີ່ປະເທດແມ່ນໍ້າຂອງຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າທີ່ວ່າຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະ ສ້າງກົນໄກເພື່ອການຮັບມືກັບມົນລະພິດທາງນໍ້າໃນເວລາສຸກເສີນ, ເຊັ່ນການຮົ່ວໄຫລຂອງນໍ້າມັນ ແລະ ນໍ້າເສຍທີ່ເປັນພິດເພື່ອປົກປ້ອງຮັກສາ ແລະ ຫລຸດ ຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ນິເວດ ແລະ ຊຸມຊົນອ້ອມຂ້າງ.

ໃນການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າ, ລະບຽບ PWQ ແລະ ບົດແນະນຳທາງດ້ານວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ກຳນົດຈຸດຕິດຕາມ ແລະ ຄວາມຖີ່ໃນການຕິດຕາມ, ແລະ ມາດຕະເກນການປະເມີນ ແລະ ຄ່າຕົວຊີ້ວັດຂອງຄຸນນະພາບນໍ້າຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ແລະ ສັດນໍ້າ. ການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າທີ່ເປັນວຽກປະຈຳນີ້ ແມ່ນການສືບຕໍ່ກິດຈະກຳການຕິດຕາມສະພາບອ່າງທີ່ເລີ່ມໃນປີ 1985 ທີ່ມີເຄືອຂ່າຍສະຖານີເກັບຕົວຢ່າງໃນທົ່ວແມ່ນໍ້າຂອງ.

ລະບຽບ PWQ ເຮັດໃຫ້ມີການຈັດຄະແນນຄຸນນະພາບ

ໃນລະບຽບການ PWQ, ສີ່ປະເທດສະມາຊິກແມ່ນ້ຳຂອງຈະເກັບຕົວຢ່າງຄຸນນະພາບນ້ຳໃນ 48 ສະຖານີເກັບຕົວຢ່າງລວມມີ 17 ສະຖານີໃນລຳນ້ຳຂອງ, 5 ສະຖານີໃນແມ່ນ້ຳບາສັກ ແລະ ສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອແມ່ນຢູ່ແມ່ນ້ຳສາຂາ. ໃນແຕ່ລະສະຖານີ, ຄ່າຕົວຊີ້ບອກ 12 ຄ່າ (ອຸນຫະພູມ, ຄວາມເປັນກົດດ່າງ, ຄວາມເຕັມ, ຄວາມເປັນກົດ, ອື່ນໆ) ໄດ້ຖືກວິເຄາະໃນແຕ່ລະເດືອນ, ແລະ ອີກ 6 ຄ່າຕົວຊີ້ບອກ (ແຄລຊຽມ, ແມກນີຊຽມ, ໂຊດຽມ, ອື່ນໆ) ໄດ້ມີການຕິດຕາມໃນລະດູຝົນແຕ່ເດືອນເມສາຫາເດືອນຕຸລາ. ຄວາມຕ້ອງການອອກຊີເຈນທາງຊີວະເລມີແມ່ນອີກຄ່າຕົວຊີ້ບອກໜຶ່ງທີ່ປະເມີນໃນແຕ່ລະເດືອນ ໃນບາງສະຖານີແມ່ນດຳເນີນການຕິດຕາມຕະຫຼອດປີ. ຫຼັງຈາກການປະເມີນຄຸນນະພາບນ້ຳ, ຕົວຢ່າງຈະຖືກຈັດປະເພດ “ດີເລີດ”, “ດີ”, “ກາງ”, “ບໍ່ດີ” ຫຼື “ບໍ່ດີຫຼາຍ” ຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ແລະ ອີກ 5 ປະເພດຕໍ່ສັດນ້ຳ. ຕົວຢ່າງຍັງໄດ້ຖືກວິເຄາະເພື່ອນ້ຳໃຊ້ວຽກງານຊົນລະປະທານອີກ.

ການຈຳແນກປະເພດຂອງຄຸນນະພາບນໍ້າ

ສິ່ງມີຊີວິດໃນນໍ້າ	ສູງ	ດີ	ປານກາງ	ບໍ່ດີ	ບໍ່ດີຫຼາຍ
ສຸຂະພາບມະນຸດ	ດີເລີດ	ດີ	ປານກາງ	ບໍ່ດີ	ບໍ່ດີຫຼາຍ

ຂໍ້ມູນຕົວຢ່າງເຫຼົ່ານີ້ຖືກນຳສົ່ງໃຫ້ກອງເລຂາ ຄມສ ໃນແຕ່ລະປີ ເພື່ອກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ເກັບກຳໃນຖານຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ. ກອງເລຂາ ຄມສ ຍັງໄດ້ສັງລວມບັນດາບົດລາຍງານປີຮຽກວ່າ**ບົດລາຍງານການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າໃນພາກພື້ນແມ່ນໍ້າຂອງຕອນລຸ່ມປະຈຳປີ** ໂດຍອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກ 22 ສະຖານີໃນແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ແມ່ນໍ້າບາສັກ.

ໃນຊຸມປີຜ່ານມາ, ຄມສ ໄດ້ສັງລວມຂຸດຂໍ້ມູນແບບທັນສະພາບການກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບນໍ້າໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ແມ່ນໍ້າສາຂາ. ຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ປະເທດແມ່ນໍ້າຂອງສາມາດສັງເກດການປ່ຽນແປງຂອງຄຸນນະພາບນໍ້າເພື່ອດຳເນີນການປ້ອງກັນ ແລະ ຢຽວຢາ ແລະ ລະບຸໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບມົນລະພິດຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນໄດ້ໄວຂຶ້ນ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວຍັງໄດ້ກາຍເປັນຖານຂໍ້ມູນທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອການສຶກສາທ່າແຮງຂອງຜົນກະທົບຈາກການພັດທະນາ. ອີງຕາມບົດລາຍງານປະຈຳປີ, ຄຸນນະພາບນໍ້າຂອງແມ່ນໍ້າຂອງແມ່ນຍັງຢູ່ໃນສະພາບດີໃນທົ່ວອ່າງ, ຍົກເວັ້ນແຕ່ບາງບັນຫາທີ່ສະເພາະຖິ່ນໃນເຂດທີ່ມີປະຊາກອນໜາແໜ້ນສູງ ແລະ ບໍ່ມີຫຼັກຖານທີ່ສະແດງວ່າເປັນມົນລະພິດຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນ.

ລະບຽບ PWQ ສະແຫວງຫາການຮັບມືແບບເອກະພາບກັບການເກີດ ມົນລະພິດໃນເວລາສຸກເສີນ

ໃນການຄຸ້ມຄອງມົນລະພິດທາງນໍ້າໃນເວລາສຸກເສີນ, ລະບຽບ PWQ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ສີ່ປະເທດສ້າງແຜນການສຸກເສີນເພື່ອຮັບມືກັບມົນລະພິດທາງນໍ້າຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນ, ບັນດາປະເທດແມ່ນໍ້າຂອງເລັ່ງເຫັນຄວາມສໍາຄັນຂອງການສ້າງມາດຕະການຮັບມືສຸກເສີນທົ່ວອ່າງໃຫ້ມີຄວາມເປັນເອກະພາບເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານ ຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດມີປະສິດທິຜົນ.

ນັບແຕ່ມີການຮັບຮອງເອົາລະບຽບການດັ່ງກ່າວ, ສີ່ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ດໍາເນີນການເຈລະຈາໃນລະດັບຊາດ ແລະ ພາກພື້ນ ເພື່ອການຮັບມືບັນຫາທີ່ກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບນໍ້າໃນເວລາສຸກເສີນ ແລະ ສ້າງບົດແນະນໍາທາງດ້ານວິຊາການທີ່ຖືກຮັບຮອງໃນປີ 2016 ເພື່ອສ້າງລະບົບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຮັບມືສຸກເສີນ. ບົດແນະນໍາດັ່ງ ກ່າວຮັບຮອງເອົາກັບກົນໄກເດີມທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ໃນການຮັບມືສຸກເສີນໄພທໍາມະຊາດພາຍໃຕ້ກອບການຮ່ວມມືອາຊຽນ ແລະ ຂະຫຍາຍຂອບເຂດການນໍາໃຊ້ກົນໄກດັ່ງກ່າວໃຫ້ກວມເອົາໄພພິບັດທີ່ເກີດຈາກມະນຸດເຊັ່ນ:

ມົນລະພິດທາງນໍ້າ. ເພື່ອຫລີກລ່ຽງການສ້າງສອງກົນໄກໃນອ່າງແມ່ນໍ້າດຽວກັນ, ຄມສ ໄດ້ຊອກສະແຫວງຫາການຮ່ວມມືກັບອາຊຽນໃນການສ້າງກົນໄກການຮັບມືສຸກເສີນຂອງພາກພື້ນທີ່ມີເໝາະສົມກັບຄວາມຕ້ອງການລະດັບຊາດ, ຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນ ແລະ ພາກພື້ນເພື່ອການຄວບຄຸມໄພພິບັດທາງດ້ານຄຸນນະພາບນໍ້າ.

ລະບຽບຂອງ ຄມສ

ໜ້າ 3

- ① ສັນຍາແມ່ນ້ຳຂອງປີ 1995 ແລະ ລະບຽບການຂອງ ຄມສ (ສະບັບເຕັມ):
www.mrcmekong.org/assets/Publications/MRC-1995-Agreement-n-procedures.pdf

ລະບຽບວ່າດ້ວຍການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ໜ້າ 6

- ① ຊ່ອງບໍລິການຂໍ້ມູນຂ່າວສານ: portal.mrcmekong.org
- ① MekongInfo: www.mekonginfo.org
- ① Community Forum: community.mrcmekong.org
- ① ຖານຂໍ້ມູນເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງຄມສ: sedb.mrcmekong.org

ລະບຽບວ່າດ້ວຍການຕິດຕາມການນຳໃຊ້ນ້ຳ

ໜ້າ 10

- ① ລະບຽບວ່າດ້ວຍການຕິດຕາມການນຳໃຊ້ນ້ຳ:
www.mrcmekong.org/assets/Uploads/Tech-Guidelines-PWUM.pdf

ລະບຽບວ່າດ້ວຍການແຈ້ງໃຫ້ກັນຊາບການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນ ແລະ ການເຮັດຂໍ້ຕົກລົງ

ໜ້າ 14

- ① ລະບຽບວ່າດ້ວຍການແຈ້ງໃຫ້ກັນຊາບການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນ ແລະ ການເຮັດຂໍ້ຕົກລົງ:
www.mrcmekong.org/assets/Publications/policies/Guidelines-on-implementation-of-the-PNPCA.pdf
- ① ແຜ່ນໂຄສະນາ:
www.mrcmekong.org/assets/Publications/PNPCA-brochure-11th-design-final.pdf
- ① ການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນ: www.mrcmekong.org/topics/pnpca-prior-consultation

- ① ລະບຽບວ່າດ້ວຍການຮັກສາການໄຫຼໃນລຳນ້ຳຂອງ:
www.mrcmekong.org/assets/Publications/policies/Procedures-Maintenance-Flows.pdf
- ① ເວບໄຊ: pmfm.mrcmekong.org

- ① ລະບຽບວ່າດ້ວຍຄຸນນະພາບນ້ຳ:
www.mrcmekong.org/about-mrc/mandate/procedures-for-water-quality
- ① ຖານຂໍ້ມູນຄຸນນະພາບນ້ຳ: portal.mrcmekong.org/waterquality_map
- ① ບົດລາຍງານຄຸນນະພາບນ້ຳປະຈຳປີ: www.mrcmekong.org/assets/Publications/2016-Lower-Mekong-Regional-Water-Quality-Monitoring-Report-14June18-L-Res.pdf

ກອງເລຂາຄະນະກຳມາທິການ ແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ

184 ຖະໜົນພ້າງຸ່ມ

ຕູ້ ປ.ນ 6101, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ

ໂທ: +856 21 263 263

ແຟັກ: +856 21 263 264

ອີເມວ: mrcs@mrcmekong.org

www.mrcmekong.org

ສິ່ງພົມນີ້ຈັດຂຶ້ນເພື່ອ ເປັນຂໍ້ມູນຕໍ່ສາທາລະນະເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ແມ່ນເອກະສານ
ລະບຽບຂອງ ຄມສ ຢ່າງເປັນທາງການ

© Mekong River Commission

ຈັດພິມໃນເດືອນ ກັນຍາ 2018